

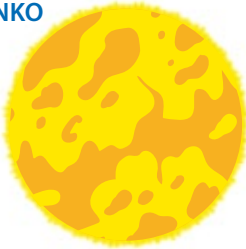

Slnčná sústava, rotujúce 3D puzzle

sprievodca faktami

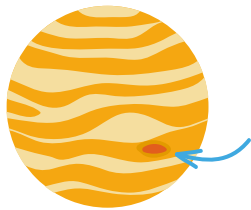
LER 3320

Vydajte sa na svoju prvú veľkú cestu do vesmíru
a zistite zaujímavé fakty o našej Slnčnej sústave!

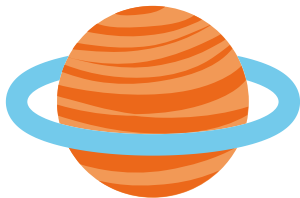
<p>SLNKO</p> 	<p>Slnko je hviezda. Je to najjasnejšia a najväčšia hviezda na našom nebi, pretože je k nám najbližšie. Leží v centre Slnčnej sústavy. Všetky planéty obiehajú okolo Slnka. Je také veľké, že by sa do neho zmestilo viac ako milión Zemí. Bez Slnka by na Zemi neexistoval život. Slnko nám dáva svetlo a teplo. A to vďaka energii, ktorá sa tvorí v jeho vnútri. Nesmieme sa však k nemu veľmi priblížiť. Je také horúce, že všetko, čo sa nachádza v jeho tesnej blízkosti, spáli.</p>
<p>MERKÚR</p> 	<p>Merkúr sa nachádza najbližšie k Slnku a nič živé by na ňom neprežilo. Na strane privrátenej k našej hviezde je priveľmi horúco (440 stupňov Celzia) a na odvrátenej strane zasa obrovská zima (-180 stupňov Celzia)! Merkúr je najmenšia planéta v Slnčnej sústave. Je len o trochu väčší ako náš Mesiac a jeho povrch je rovnako posiaty krátermi. Merkúr drží ešte jedno prvenstvo. Zo všetkých planét Slnčnej sústavy obieha okolo Slnka najrýchlejšie, a to za 88 dní, znamená to, že rok na Merkúre trvá 88 dní.</p>
<p>VENUŠA</p> 	<p>Táto planéta nádherne žiari na nočnej oblohe. Preto ju zvykneme volať aj večernica alebo zornička. Hoci je k nám Venuša najbližšie, z povrchu Zeme ju nedokážeme pozorovať, pretože je zahalená do nepreniknuteľných bielych mrakov. Keď na povrch planéty prenikli prvé sondy, snímky ukázali, že na Venuši je rovnako horúco ako na Merkúre. Planéta má hustú jedovatú atmosféru a navyše je tam veľmi silný tlak. Znamená to, že keby človek pristál na Venuši, tlak by ho rozdrvil.</p>
<p>ZEM</p> 	<p>Náš domov je v poradí treťou planétou Slnčnej sústavy. Zem je zatiaľ jedinou známou planétou vo vesmíre, na ktorej existuje život. Nachádza sa od Slnka práve v takej vzdialenosti, že sú na nej vhodné podmienky na život – optimálna teplota na povrchu, kvapalná voda a atmosféra obsahujúca kyslík, ktorý dýchame. Atmosféra nás zároveň chráni pred nebezpečným slnečným žiarením. Zem voláme aj modrá planéta, pretože je pri pohľade z vesmíru vďaka obrovským oceánom modrá. Naša planéta má jednu prirodzenú družicu – Mesiac.</p>
<p>MARS</p> 	<p>Mars nazývame aj červená planéta. Pôda na Marse obsahuje oxid železitý (hrdzu), preto má červený odtieň. Na Marse sa nachádza najvyšší vrch v celej Slnčnej sústave. Volá sa Olymp a kedysi to bola aktívna sopka. Aj Mars sa nachádza v obývateľnej zóne. Atmosféra na tejto planéte je však riedka a nedýchatelná. Vedci predpokladajú, že kedysi sa tu vyskytovala voda v tekutom stave. Dnes tam zúria silné prachové búrky. Je to prvá planéta, po ktorej sa pohybujú ľudské výtvyry – robotické vozidlá. V súčasnosti sa pripravuje misia, ktorej cieľom je pristátie ľudskej posádky na Marse.</p>

JUPITER

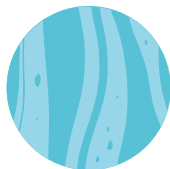
Jupiter je najväčšia a najťažšia planéta v Slnecnej sústave. Je to v poradí prvá plynná planéta, znamená to, že nemá pevný povrch. A napriek tomu, že je to obor, otáča sa spomedzi všetkých planét najrýchlejšie okolo svojej osi. Deň tam trvá iba 10 hodín. V atmosfére planéty stále zúria silné búrky. Ľudia už stovky rokov pozorujú na Jupiteri tzv. Veľkú červenú škvrnu, ktorá je väčšia ako naša planéta! Pravdepodobne ide o obrovský hurikán. V súčasnosti poznáme 95 (2023) mesiacov Jupitera.

SATURN

Plynný obor Saturn je druhá najväčšia planéta Slnecnej sústavy. Rovnako ako Jupiter nemá pevný povrch. Aj na tejto planéte je deň veľmi krátky. Okolo svojej osi sa otočí za 10 hodín a 39 minút. Vďaka nádherným prstencom sa Saturn považuje za jednu z najkrajších planét. Prstence tvorí obrovské množstvo prachu, kameňov a ľadu rôznej veľkosti. Niektoré sú veľké aj desiatky metrov. Saturn má zrejme najviac mesiacov. Dodnes ich vedci objavili 145 (2023). Mnohé ešte nie sú ani pomenované.

URÁN

Urán je treťou najväčšou planétou Slnecnej sústavy. Tento plynný obor sa zvykne označovať aj ľadový obor. Je to najchladnejšia planéta. Aj Urán obklopujú prstence, ale nie sú také výrazné. Okolo svojej osi sa otáča v opačnom smere ako Zem a väčšina planét. Zaujímavosťou je, že Urán bol prvou planétou objavenou pomocou teleskopu. Hoci je Urán pozorovateľný aj voľným okom, ľudia ho dlho považovali za hviezdu v inej slnecnej sústave. Má 27 známych mesiacov.

NEPTÚN

Neptún je poslednou planétou Slnecnej sústavy a druhým ľadovým obrom. Má výraznú modrú farbu vďaka obsahu metánu v atmosfére, ktorý pohlcuje červené svetlo. Na Neptúne zúria najsilnejšie búrky v celej našej sústave. Jedna z najväčších trvala päť rokov. Vetry tam dosahujú rýchlosť až 2 000 km/h. Neptún má 14 známych mesiacov. Najväčší Triton sa považuje za najchladnejšie teleso v Slnecnej sústave. Planéta má tenké prstence, pravdepodobne vytvorené z kúskov ľadu.

